

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Az orosz hadsereg összeomlása.

Az északi hadszíntér harcái az utóbbi napokban lassu tempót vettek fel; ugylátszik, mintha a rettenetes nagy harcvinha megmerevedett volna, mert csak kevés helyen sikerült a német-osztrák-magyar csapatok szivósságának és kitartásának a rendkívül nehéz frontálharcban tért nyerni az oroszok ellenállását legyőzve.

Ha azonban a jelenlegi ütközet keletkezését és fejlődését tartjuk szem előtt, akkor arra a meggyőződésre jutunk, hogy az utóbbi napokban teljes csendben elért eredmények semmi esetre sem kicsinyek és jelentéktelenek, sőt ellenkezőleg rendkívül jelentősek és fontosak, amennyiben az orosz ellenoffenzíva önmagában összeomlott s most ismét mi vagyunk a támadók s a mi akaratunk az irányadó Orosz-Lengyelországnak és Galícia csafaterén.

A mostani, a Bzura—Rawka—Pilica—Nida—Dunajec—Kárpátok vonalon folyó harcok a világtörténelem legnagyobb visszavonulási harcái. Ez az ütközet a megvert és menekülő orosz milliós sereg megállásából keletkezett a semmi esetre sem önkéntes visszavonulás beszüntetése által s a folytatása egy új, illetőleg folytatólagos orosz visszavonulással lesz.

Az orosz hadvezetőség a Lovic—Lodz—Censtochau—Krakkó vonalról való általános visszavonulás elrendelésével nem adta fel a Berlin ellen tervezett offenzívát; titokban azt a reményt táplálta, hogy egy váratlan, ügyes sakkhúzással a nagy vereség átalakul egy nyugat felé irányuló győzelmi menetté. Ez a sakkhúzás a Krakkó elleni újabb offenzíva volt, amelynek biztosítására keresztül kellett vinni a Kárpátokba való előtörést. Ehhez az offenzívához orosz részről természetesen új csoportosítás volt szükséges, a front gyengítésével és a népfelkelés behívásával történt meg.

Ami eddigi eredményeink éppen abban vannak, hogy egyrészt ezt az improvizált orosz offenzívát visszautasítottuk, másrészt pedig, hogy ami csapataink napról napra tért nyerne.

Most, amikor a német csapatok egész Varsó falainál küzdenek s az oroszok ismét kényszerítve vannak újabb csoportosításra, most ismét kitűnik főlényünk a vezetésben, hogy egy celudatos és konzekvens vezetés az egyszer elnyert iniciatívát meg tudja őrizni, ezzel szemben mindenfajta improvizálások soha sem vezetnek célhoz, sőt további segítő akciókat tesznek szükségessé.

Más alkalommal az orosz haditerv ismertetése kapcsán kifejtettük, hogy mi hamarabb érjük el a Visztulát, mielőtt csak egyetlenegy orosz Krakót láthatná. Ez már körülbelül be is következett, a mennyiben a németek harminc kilométerre vannak Varsótól, míg az oroszok megtörve és kimerülve teljesen feladják a kísérletet, hogy Galiciában terti nyerjenek, sőt már úgy az orosz, mint a semleges sajtóban hangok szólnak az orosz csapatok újabb csoportosításáról.

Újhelyi séták.

Az újhelyi vasuti állomás egyike azoknak az intézményeknek, melyek a virághétora által mindenre és mindenkre kirótt nagy próbát a legszebben kialsották. Amint ország-szerte, jobban mondva monarchiaszerte a katonaság fényes segítőjének majdnem egyenrangú társának bizonyult a vasut és a kitűnő vasutasgárda, úgy különösen megálotta a helyét és fényes teljesítő képességéről tett tanúságot az újhelyi állomás d-rék személyzete is, élén Steinhöffer Sándorral, a fáradhatatlan munkabírásu állomásfőnökkel.

Hogy most mégis egy apró, — de azért bosszantó, — visszasszagra figyelmzettünk az újhelyi vasuti állomásnál, ne essék ez zokon s ne essék gános gyanút az újhelyi állomás d-rék vezetésének, mert hiszen közönségünk ugyis tisztában van vele, hogy abban az ideg-

fárasztó, hatalmas munkában, melyet ők végeznek, — és jól végeznek, — nem esoda, ha az olyan lapsaus, amilyent itt szóvá teszünk, — elcsúszott a figyelmük előtt. Azért adjuk itt ezt a kis figyelmzettést.

Arról van szó, hogy a vasuti személyzet alárendelt tagjai, a hordárok és máhízók, — lehet, hogy köztük is vannak kivételek, — általában nagy előszeretettel élnék vissza a rendkívüli forgalom által teremtetett s rájuk nézve amugyis előnyös hejlyzettel és nem törődve a hivatalos tarifával, iparkodnak az utazó közönség szebeit annyira megkönnyíteni, amennyire csak lehet. Több konkrét esetről van tudomásunk, amelyben egyes hordárok a tegvakmerőbben túlfizették munkájukat.

E mellett a legkülönbözőbb fogásokkal élnék. Mikor eské éppen át kellene tenni a bőrdőt egyik vonatról a másikba, akkor ugy keresnek meg kétszeres díjat, hogy az egyik leveszi a podgyászt, leteszi a vonat mellé s elszalad. Egy másik viszont felteszi s mitör jön a vonatindulás, akkor mindketten előállnak s követelik a díjakat.

A sokféle uszorának egyik apró, de kellemetlen bizóvása ez, amelyet most bizalommal ajánljuk a főnökség figyelmébe.

A város fa nélkül Az a hihetetlen állapot, hogy már a város iskoláját is bezárták a fahány miatt, nemosak, hogy egyre tart, de egyre fokozódik. Tegnap már a városháza egyes hivatalaiban sem dolgoztak, mert a jéghideg helyiségekben nem lehetett. Tudjuk, hogy az emült napokban nem lehetett fát szállítani; de mégis ennyire kifogói a fából egy városnak, melynek saját erdejé van: ez mégis könnyelműség. A szállítási nehézségekkel már rég számolni kellett; éppen ezért akkor, amikor valamennyire mégis csak lehetett szállítani, feltétlenül olyan mennyiséget kellett összehalmoznia a városnak, hogy ilyen neveltségesen szomorú helyzetbe ne kerülhessen.

2 korona 80 fillér egy kiló disznósír. Ezel a kellemes meglepetéssel szolgált a tegnapi nap a fogyasztó közönségnek. Azt mondják,

megveszi a katonaság a sok zsirt nincs zsir, azért kell a közönségnek 2 kor. 80 fillért fizetnie. Ugyanugy, mint ahogy 4 koronát fizet a szegény ember manapság egy métermúza vágott fáért, — mivel nincs fa.

Mindig a nyirbátori rabbi jut eszünkbe, ha egyes cikkek rémületes drágaságának ezt a magyarázatát halljuk. A rabbinak lelkendezve jelent a felesége, hogy a parasztlaszony csak 7 krajcárért adja a tojás darabját. Kimegy a rabbi s megkérdi az asszonyt:

— Ugyan lelke, hát van lelke 7 krajcárért kéni egy tojásért? Hát miért kér ennyit?

— Jaj, tisztelendő uram, nem tojnak a tyukok.

— Ugy? És 7 krajcárért tojnak? Ilyenformán vagyunk a fával, meg a többivel is. Nincs fa, de 4 koronáért azért kapni. Nincs zsir, de azért 2 kor. 80 fillérjével akárhány kiöt kapsz.

E végre mi is ismerjük azt a nemzetgazdaságtani tételt, hogy az árakat a kínálat és kereslet viszonya alakítja. Az ilyen tuzás azonban már nem nemzetgazdaságtan, hanem megint csak uszora, mely megint csak a rendőrség után kiabál. Nos? Mi van a rendőrséghez?

Előfizetőinkhez.

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy a december hó végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg postafordultával küldjék be, nehogy a lap további sététküldésében akadály legyen.

HIREK.

— Jutalomjátékok. Tegnap folyt le Réthelyi jutalomjátéka, mondanunk sem kell, hogy a legteljesebb siker, tapok és ajándékok jegyében. — Holnap bizonyára ugyanilyen forró estéje lesz a színháznak. Kürthy Böske, a közkedvelt primadonna jutalomjátékául a „Czigányprimma” kerül színre, amelyben Kürthy a mult szonban oly pompás alakítást nyújtott, amely a legugyobb szinpedokon is megállhatná a helyét. Bizonyos, hogy a művésznő nagyszámú tiszteletű ezen az estén is szintültegg megtöltik a színházat.

POLENAI GYÓGYVIZ!

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen üdítő ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs

K A P H A T Ó M I N D E N Ű T T.

Lapunk mai száma 2 oldal.

— **Névtelenek garázdálkodása.** Mint valami gonosz epidémia, úgy elharapózik az egész országban a névtelen levélírás szokása. Minden városban panaszkodnak a lapok e rut és eléggé nem kritizálható járvány ellen. Ujhelyben is vannak példányok ebből a fajtából. Epen a multkor irtunk róluk. A Szepesti Lapok most ideérkezett száma pedig heves kirohanást intéz a névtelenek ellen, akik már Iglón is sok bajt csinálhattak. Az idézett lap a következőket írja:

Nyomoznak az anonyim levélíró után. A katonai hatóságoknak sok munkát adnak az anonyim levélírók, inkább levélíróknak, akik folytonosan feljelentgetnek embereket és kellemetlenkedni akarnak egyeseknek. A multkor Iglóról négy kereskedőt jelentett fel a laci, akinek nyomában vannak, most pedig több ember szerepel egy ismert kézírású nő levelében, aki ellen — hallomás szerint — a legszigorubb vizsgálat fog megindulni. Mert tudni kell, hogy ma csak olyan férfi lehet idehaza, aki soha nem volt katona, vagy akinek szabadságolási okmánya van, így tehát egyenesen meggyanúsítása a katonai hatóságoknak, ha iglói nők anonyim levelezgetésre adják magukat. Ezekben az időkben az oknélküli megvádolás igen súlyos következményekkel járhat. Ezt jól jegyezzék meg az anonyimok, akiktől egy időben éppen lapunk erélyes hajsza mentette meg a társadalmat. A mostani ügyben megindult vizsgálatra még visszatérünk.

— **A sátoraljauhelyi népkönyha** egyület javára folytatólag adakoztak: Sátoraljauhelyi Petróeumfinomító 50. Özv. Fuchs Mórné 30. Polgári Takarékpénztár, Fuchs Margitka Királyhelmece, Grünspan Hermanné ebédmegeváltság címén, K. Kun Frigyes, Blumenfeld Adolfné, Hangya szövetkezet 20—20. Polgár Sámuelné 12. Dr. Fuchs Emilné Királyhelmece, Dr. Fuchs Emilné, Kereskedelmi bank, Keleti Jenőné, Dr. Kellner Sománé, Davidovics Adolfné, Dr. Haas Bertalan, Dr. Grosz Dezső, Sátoraljauhelyi Hitelbank, Guttman Mórné, Megyesi Ált. Bank. Központi Takarékpénztár, és Sátoraljauhelyi Népbank, Dr. Burger Jakab, Blumenfeld Jenőné, Weinberger Mayerné, Weinberger Sándorné, Szegő Sándor 10—10. Szepesti Simonné 5.20 Fuchs Pál Nagytárkány, Kertész Odönné, Messinger Mór, Dr. Stern Arminné, Schön Helén, özv. Kornstein Mórné, Dr. Róth Hugó Dr. Lichtenstein Jenőné, Zinner Henrikné, Hirsch Albertné, Halász József, Grünbaum Simon, Dr. Szepesti Arnoldné, özv. Dr. Brener Adolfné,

Dr. Markovits Manó, Gazdák Hitel-szövetkezet, Dr. Grünvald Hugó, Rosner Izidor, Dr. Klein Károlyné, Róth Gyuláné, Dr. Weisz Bertalan, Kardos Ignác, Perlmutter Jenőné 4—4. koronát.

Folyt. köv.

Nyilt-tér.

Az orosz betörés folytán előállott vasuti áru- és podgyász károk elintézésére ajánlom hivatalomat.

E hivatal csak eredmény esetében kap mérsékelt jutalékot, különben az egész eljárás díj- és költségmentes. A követelés behajtása körül felmerült kiadást ezen iroda fedezi.

Forduljanak bizalommal az összes okmányok beküldése mellett „Első budapesti reklamáló irodához”, tulajdonos: Stermann Ignác Budapest, V., Vilmos Császár-út 66. szám.

Héber nyelvű levelekre is vállalunk.

Zufolge des russischen Einbruchs entstandene Waren und Gepäck Schäden lassen Sie durch das seit 23 Jahren bestehende Reklamationsamt: Ignatz Stermann Budapest, V., Vilmos Császár-út 66. eingeben. Bei Resultatlosigkeit ganz kostenfrei.

Übergeben Sie mit vollen Vertrauen alle Dokumente an obiges Unternehmen.

Auch hebräische Briefe werden beantwortet.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

Jobb család keres azonnalra egy csinosan **butorozott szobát, konyha és fürdőszobával**, ajánlatok

Pallay József urhoz

Jusztus-u. 21.

Klein József

szobafestő tapétázó és mázólo
Sauhely, Rákóczi-u. 63.

I-ső rendű modern kivitel,
legfinomabb bel- és külföldi anyagok.

Telephon 22. sz.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Nagy havazás a Kárpátokban.

Dél-Bukovinában visszavertük az oroszokat.

Budapest, jan. 19.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Lengyelországban és Nyugatgallciában tűzérési harc folyik. A Kárpátokban semmi sem történt. Egyes vidékekről ujabban nagyon erős havazást jelentenek.

Jakobenyéni, Dél-Bukovinában egy orosz előretörést, az ellenségnek nagy veszteségeket okozva, visszavertünk.

A déli hadszíntéren a helyzet változatlan.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese

A németek harcai nyugaton és északon

Berlin, jan. 19.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

A nyugati hadszíntéren jelentéktelen csatározásoktól eltekintve az egész arcvonalon csak tűzérési harcok folytak. A keleti hadszíntéren az időjárás nagyon kedvezőtlen volt.

Keletporoszországban nincs semmi újság. Radzanov, Biegun és Sierps mellett az oroszokat súlyos veszteségük mellett visszavertük, több orosz fogoly jutott kezünkre.

A Visztulától nyugatra és a Pilicától keletre a helyzet általában változatlan.

A kaukázusi háború.

Konstantinápoly, jan. 19.

A főhadiszállásról közlik:

A Kaukázusban operáló csapataink szívesen védelmezik a hadállásaikat az oroszok ellen, akik tulerővel támadnak. Az ellenségnek az a kísérlete, hogy egy hadtestünk szárnyát megkerülje, megghiúsult. Choitól nyugatra a mi lovasságunk és az orosz lovasság közt támadt ütközetben az ellenség sebesülték és halottak hátrahagyásával futásban menekült.

Visszaélés a maixmális áraknál.

Budapest, jan. 19.

Hivatalosan jelentik:

Mind több oldalról hangzik fel a panasz, hogy egyrészt a termelők gabonájukat, másrészt a malomvállalatok a lisztet különböző című felszámitásokkal a hatóságilag megállapított árnál drágábban árúsítják. A legmagasabb áraknak ily módon való kijátszása veszélyezteti azt a célt, amelyet a kormány az ármegállapítással elérni szándékol; hogy gátat vessen a további áremelkedésnek, ennek folytán intézkedik a kormány, hogy a hatóságok a legszigorubbán járjanak el, nyomozzák ki a visszaéléseket és torolják meg azokat.

Tisztelettel értesítem a m. t. közönséget, hogy a
Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi u. 6. számú házba helyeztem át és saját nevem alatt tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közönségnek tudomására hozom, biztosítom egyúttal arról, hogy igyekeznék fogok mindenkor a legjobb gyártmányú árut a legnagyobb választékban raktáron tartani. Vevőimet előzékeny és pontos kiszolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő